

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI

AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

MAYIS 2017

Sayı 49

EBSO EKONOMİ BÜLTENİ

DÜNYA EKONOMİSİNDEKİ GELİŞMELER

Küresel ölçekte siyasi gerginliklerin ve geleceğe ilişkin belirsizliklerin artış kaydetmesi, ekonomi dünyasını da belirsizliğe itmektedir. Özellikle, Trump dönemindeki ABD politikalarının seyri, AB'de devam eden seçim atmosferi ve Kuzey Kore'nin eylemleri başta olmak üzere Uzak Doğu'da devam eden gerginlikler, söz konusu belirsizliklerin başını çekmektedir.

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Moody's, küresel petrol ve doğalgaz piyasasında arama ve üretim faaliyetlerinden elde edilen kar oranlarının, son iki yılda üst üste kaydedilen azalmalardan sonra, 2017'de %20-30 bandında artış göstermesinin öngörüldüğünü bildirmiştir. Açıklamada söz konusu öngörüye ilişkin olarak, dünya genelinde petrol ve doğalgaz üretiminin artmaya başladığına ve emtia fiyatlarının yükseldiğine dikkat çekilmiştir.

OECD, gelişmiş ülkelerdeki ekonomik büyümenin 2017'nin ilk çeyreğinde yavaşladığını belirtmiştir. Yavaşlamada özellikle ABD, İngiltere ve Fransa ekonomilerindeki büyümenin beklentilerin altında kalması etkili olmuştur. Ancak, OECD yılın geri kalanı için büyüme tahminleri konusunda daha iyimser olduğunu ifade etmiştir.

Küresel imalat PMI değeri Nisan'da bir önceki aya göre hafif bir düşüşle 52,8 değerini almıştır.

ABD

ABD'de Trump politikaları ve Amerikan Merkez Bankası (FED)'in faiz artışına ilişkin izlediği strateji, gündemdeki birincil sırasını korumaya devam etmektedir. Trump'ın uygulamaya koyduğu yeni politikaların, siyasi gerginliklere sebep olması, ekonominin geleceği açısından da endişelere sebep olmaktadır.

Olumlu bir gösterge olarak, ABD'de işsizlik maaşı başvuruları, geçtiğimiz haftalarda beklentilerden fazla gerilemiş ve son 29 yılın en düşük değerini almıştır. İstihdam piyasasının güçlülüğü açısından önemli bir gösterge olan söz konusu veri, FED'in faiz politikasının seyri açısından da belirleyici niteliktedir.

Faiz politikaları konusunda bir diğer belirleyici gösterge olan TÜFE ise Nisan'da yıllık bazda %2,2 artış kaydetmiştir. Hanehalkı harcamalarında görülen iyileşme ve küresel talepteki artışla desteklenen enflasyonun gelecek aylarda FED'in hedefini karşılayacağı öngörülmektedir. Bu bağlamda, FED'in faiz artımına ilişkin daha güçlü sinyaller oluşmaktadır.

ABD imalat PMI değeri Nisan'da bir önceki aya göre düşüş kaydederek 52,8 değerini almıştır.

EURO BÖLGESİ – AB

Euro Bölgesi ekonomisi 2017'nin ilk çeyreğinde beklentilere uygun olarak yıllık bazda %1,7 büyümüştür. Gelecek dönemler için de umut verici olarak değerlendirilen büyümenin; inşaat, makine ve diğer ekipman alanlarında artan yatırımlara, hanehalkı ve devletin güçlü harcamalarına ve ihracatın güçlenmesine dayandığı açıklanmıştır.

Bölge ekonomisinin seyri hakkında gösterge niteliğindeki diğer verilerden olan istihdamın ve ekonomik güven endeksinin yaklaşık son 10 yılın en yüksek değerini alması, ekonomik toparlanmaya işaret eden bir diğer gelişmedir.

ABD'de Trump politikalarının getireceği siyasi endişeler ve küresel ölçekte derinleşen siyasi krizin yarattığı etki, AB piyasalarını da olumsuz etkilemektedir. Bu bağlamda, AB'nin siyasi endişeleri bertaraf etmeye yönelik izleyeceği stratejiler önem kazanmaktadır. Diğer taraftan, Bölgenin farklı ülkelerinde devam eden seçimler de, Birliğin geleceği açısından belirleyici olacaktır.

Euro Bölgesi imalat PMI değeri Nisan'da bir önceki aya göre hafif bir yükselişle 56,7 değerini almıştır.

ALMANYA

Almanya ekonomisini yılın ilk çeyreğinde %1,7 artarak, son bir yılın en güçlü büyümesini kaydetmiştir. Büyümenin kaynakları açısından özellikle yatırımlardaki artış dikkat çekicidir.

Ekonomideki bu ivmelenme, Euro Bölgesi'nde toparlanmanın sağlamlığına da işaret etmektedir.

Bir diğer önemli gösterge olan dış ticaret ise Mart ayında rekor düzeyde artış göstermiştir. İhracatın %0,4, ithalatın %2,4 oranında artması, ekonomik toparlanmanın hız kazandığına işaret eden bir diğer göstergedir.

Almanya imalat PMI değeri Nisan'da 58,2 değerini alarak güçlü seyrini korumuştur.

JAPONYA

Japonya ekonomisi, ilk çeyrekte de %2,1 büyüyerek genişlemesini beşinci çeyreğe taşımış ve son 10 yılın en uzun çeyrek dönem büyüme serisini gerçekleştirmiştir. Söz konusu büyümede, iç talep artışı ve ihracatta devam eden güçlenme etkili olmuştur.

Bununla birlikte, güçlü ücret artışlarının hanehalkını desteklemesi ve perakendecilerin fiyatları artırmalarına olanak sağlaması ile birlikte, harcamaların tekrar zayıflayabileceği yönünde endişeler mevcuttur.

Japonya imalat PMI değeri Nisan'da bir önceki aya göre hafif bir yükselişle 52,7 değerini almıştır.

GELİŞMEKTE OLAN ÜLKELER

ÇİN

Çin'de ihracat Nisan ayında, küresel talepteki toparlanmanın da etkisiyle %14,3 yükselerek iki yılın en yüksek düzeyindeki güçlü konumunu korumuştur. Aynı dönemde ithalat ise %18,6'lık bir yükselme kaydetmiştir. Bunun sonucu dış ticaret fazlası 38 Milyar Dolar düzeyinde gerçekleşmiştir.

Perakende satışlar Mart'ta %10,9 artmasının ardından Nisan'da %10,7 artış göstermiştir. Bir diğer önemli gösterge olan sanayi üretimi ise aynı dönemde beklentilerin hafif altında kalarak %6,5'e yükselmiştir.

Söz konusu veriler itibariyle, Çin'de ilk çeyrekteki güçlü performansın ardından büyüme ivmesinin gücünü korumakla birlikte, politika yapıcılarının gölge kredileri ve kaldırıcı durdurmaya yönelik kısıtlamalara getirmesi ile birlikte yumuşadığı anlaşılmaktadır.

Çin imalat PMI değeri, Nisan'da bir önceki aya göre düşüş kaydederek 50,3 değerini almıştır.

GÜNEY KORE

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch Ratings, Güney Kore'de politik belirsizliklerin ortadan kalktığını belirtmiştir. Söz konusu gelişmeye ilişkin, Güney Kore'de yapılan devlet başkanlığı seçimini, Kuzey Kore ile yakınlaşmayı savunan aday Moon Jae-In'in kazanmasının ülkede uzun süredir devam eden politik belirsizlikleri ortadan kaldırmasını gerekçe göstermiştir. İki ülke arasındaki gerilimin azalmasına yönelik stratejiler, ekonomik belirsizliklerin ortadan kaldırılması açısından da önem taşımaktadır.

Bu açıklama itibariyle, ülkede halen yapısal sorunların olduğuna dikkat çekilmiş ve önümüzdeki dönemde şeffaflığı artırıcı, yolsuzlukla mücadeleyi esas alan reformların devreye girmesinin yönetimi güçlendirebileceği belirtilmiştir. Güney Kore imalat PMI değeri, Nisan'da bir önceki aya göre artış kaydederek 49,4 değerini almıştır.

HİNDİSTAN

Hindistan'da doğrudan yabancı sermaye akımlarının 2016-17 döneminde 60,1 milyar Dolar'la tarihi rekor düzeyde gerçekleştiği açıklanmıştır. Bu bağlamda, Hükümetin son üç yılda yabancı sermaye akımlarını serbestleştirici politikalara ağırlık vermesinin olumlu sonuç verdiği gözlenmektedir.

Hindistan imalat PMI değeri, Nisan'da bir önceki aya göre değişim göstermeyerek 52,5 değerini almıştır.

BREZİLYA

Brezilya piyasaları, Devlet Başkanı Temer'e yönelik rüşvet iddialarıyla sert bir düşüş sergilemiştir. İddiaların etkisiyle Brezilya Reali Dolar karşısında %6,5 düşmüştür.

Fitch Ratings, Brezilya'nın yerli ve yabancı para cinsinden kredi notunun "BB" seviyesinde korunduğu, görünümünün de "negatif" olduğunu açıklamıştır. Ayrıca, Brezilya'nın kredi notunun kamu finansmanındaki yapısal zayıflıklar, yüksek kamu borcu ve düşük büyüme beklentisiyle sınırlandığını belirtmiş ve siyasi istikrarsızlığın ekonomi için olumsuz sonuçlar yarattığını vurgulamıştır. Bununla birlikte, ülke ekonomisindeki çeşitliliğin, kamu kurumlarının sağlamlığının ve dış rezervlerindeki güçlülüğün, zayıflıkları dengelediğine dikkat çekmiştir. Ekonomik iyileşmeyle ilgili görünümdeki belirsizliğin ortadan kalkmasıyla, ülkenin negatif görünümü de ortadan kalkabilecektir.

Brezilya imalat PMI değeri, Nisan'da bir önceki aya göre artış kaydederek 50,1 değerini almış ve 2015'den beri ilk kez eşik değeri aşmıştır.

RUSYA

Rusya Merkez Bankası, ekonominin 2017'nin ilk çeyreğinde yıllık bazda %1 büyüdüğünü açıklamıştır. Banka, büyümeye katkı yapan en önemli unsurlar olarak artan ihracat ve yatırım hacimlerini göstermiştir. Ayrıca, yılın ikinci çeyreğinde tüketici talepleri ve yatırım hacimlerinde toparlanma yaşanmasının beklendiği belirtilmiştir.

Bu bağlamda, 2017 büyümesinin %1,0-1,5 arasında gerçekleşeceği beklenmektedir.

Rusya'da ihracat yılın ilk 3 ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre %35,2 artışla 83,8 milyar Dolar'a, ithalat ise %25,5 artışla 45,5 milyar Dolar'a yükselmiştir. Bu bağlamda dış ticaret fazlası, 2017'nin ilk çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre %49 artarak 38,3 Milyar Dolar'a yükselmiştir. Söz konusu veri, ülke ekonomisinin olumlu gidişatını göstermesi açısından bir diğer umut verici gelişmedir.

Rusya imalat PMI değeri, Nisan'da bir önceki aya göre düşüş kaydederek 50,8 değerini almıştır.

TÜRKİYE

AB Komisyonu, yayımladığı ekonomik tahminler raporunda Türkiye için 2017 büyüme beklentisini %2,8'den %3,0'e yükseltmiştir. Raporda belirsizliklerin geride kalmasıyla, ekonomideki ivmelenmenin kademeli biçimde tersine dönebileceği bildirilmiştir. Ayrıca, siyasi ve politik belirsizliklerin azalmasının güveni, yatırımları ve hanehalkı tüketimini yükselteceği ifade edilmiştir.

JP Morgan, referandum sonrası kısa vadeli siyasi risklerin azaldığına dikkat çekmiş ve enflasyonun zirveyi gördüğünü, 2017 yılsonunda %9,2'ye inmesini beklediklerini belirtmiştir.

Türkiye imalat PMI değeri, Nisan'da bir önceki aya göre hafif bir gerilemeyle 51,7 değerini almıştır.

TÜRKİYE'DEKİ GÜNCEL EKONOMİK GELİŞMELER**ENFLASYON**

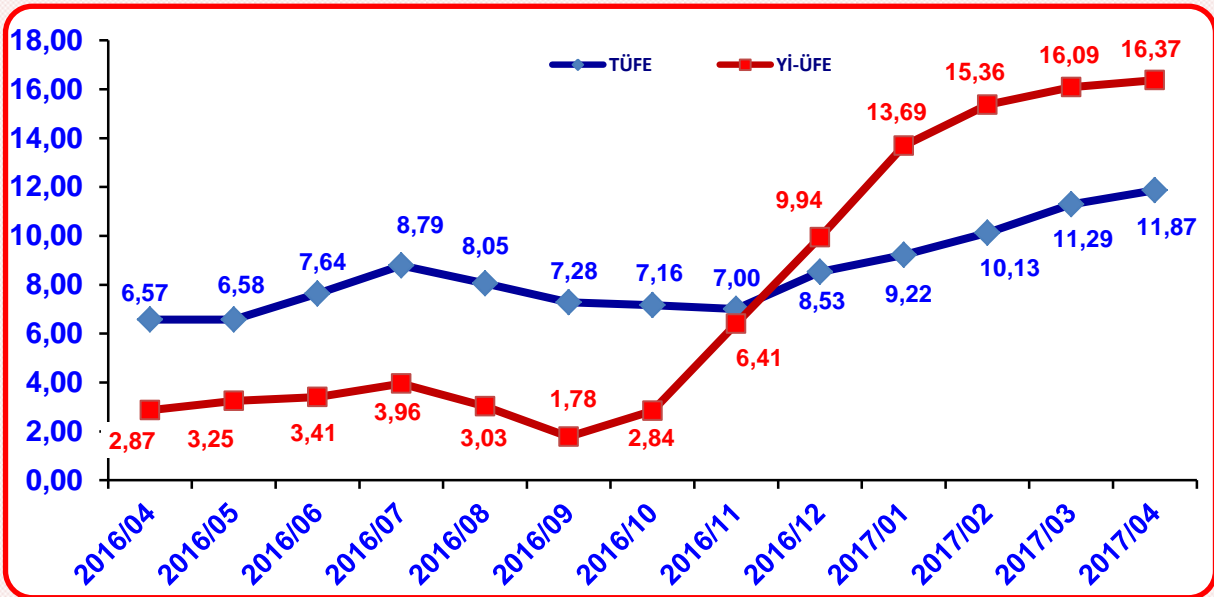
%	TÜFE		Yİ-ÜFE		YD-ÜFE	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Nisan	6,57	11,87	2,87	16,37	4,06	26,38
Yıllık	6,57	11,87	2,87	16,37	4,06	26,38
Yıllık Ort.	7,84	8,66	5,47	8,01	10,50	12,26
Aylık	1,63	0,78	0,52	0,76	-0,45	0,04

2017 yılı Nisan ayı enflasyon oranı; yıllık TÜFE'de %11,87, Yİ-ÜFE'de %16,37 oranında gerçekleşmiştir. Bir önceki aya göre TÜFE'de %1,31 oranında ve Yİ-ÜFE'de %0,76 oranında artış yaşanmıştır.

Yıllık en yüksek artış TÜFE'de %21,65 ile alkollü içecekler ve tütün grubunda gerçekleşmiştir. Ayrıca TÜFE'de bir önceki yılın aynı ayına göre; ulaştırma %17,94, gıda ve alkolsüz içecekler %15,63, çeşitli mal ve hizmetler %13,68 ve sağlık %13,32 ile en çok artışın olduğu diğer gruplardır.

İstatistiki bölgelere göre yapılan ayırmda; İzmir'de TÜFE, bir önceki yılın aynı ayına göre %12,82 ve on iki aylık ortalamalara göre %9,27 oranında artış gerçekleşmiştir.

Yİ-ÜFE alt kalemleri bazında bir önceki aya göre; sanayinin dört sektöründen madencilik ve taşocakçılığı sektörü %0,82 oranında azalırken; imalat sanayi sektörü %0,80 oranında, elektrik ve gaz sektörü %1,04 oranında ve su sektörü %0,62 oranında artmıştır. Yıllık bazda imalat sanayideki artış, genel artışın da üstünde %18,27 olmuştur.

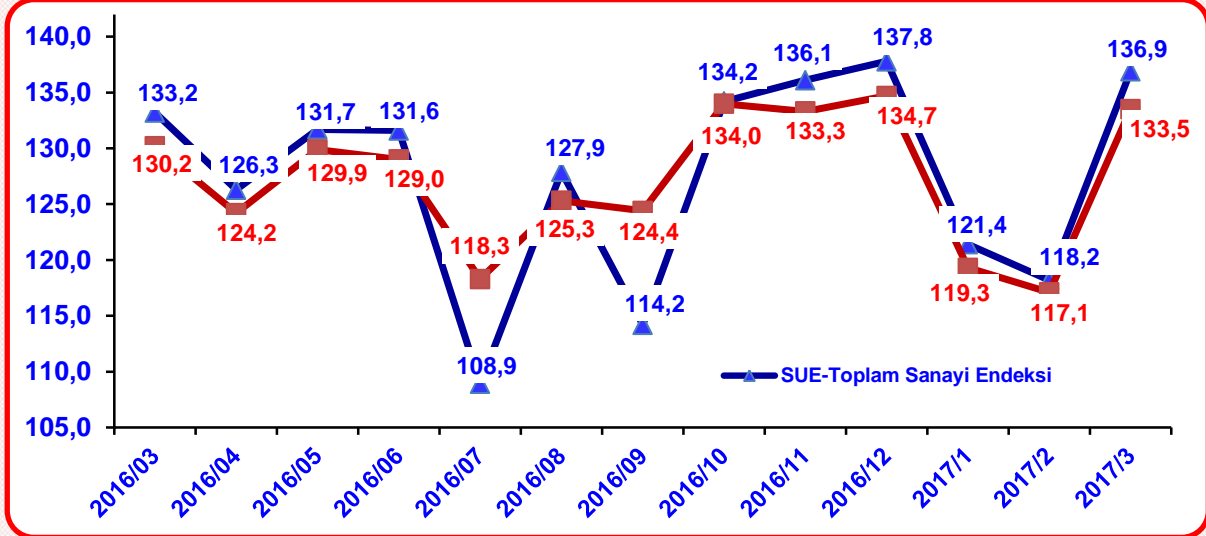
SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ

MART 2017 (2010=100)	Arındırılmamış		Takvim Etkisinden Arındırılmış		Mevsim ve Takvim Etkisinden Arındırılmış	
	Endeks	Değişim (Yıllık)	Endeks	Değişim (Yıllık)	Endeks	Değişim (Aylık)
Toplam Sanayi	136,9	2,8	133,5	2,8	131,0	1,3
Madencilik ve Taşocakçılığı	102,1	-3,7	100,7	-3,8	105,8	2,1
İmalat Sanayi	139,7	2,4	135,8	2,5	132,3	1,6
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklim. Ürt. ve Dağıtım	135,2	7,7	134,2	7,7	134,7	-1,1

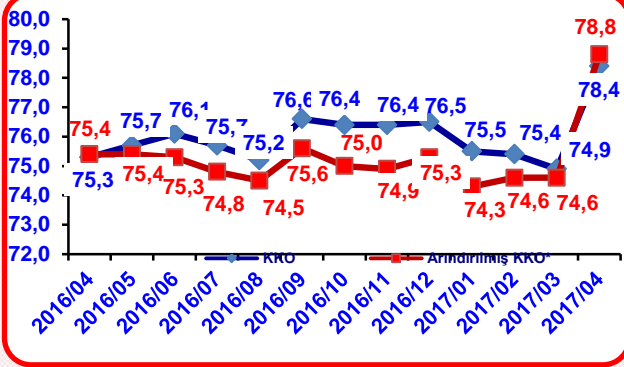
Arındırılmamış Sanayi Üretim Endeksi, bir önceki yılın aynı ayına göre 2017 yılı Mart ayında %2,8 oranında artış göstermiştir.

Takvim etkisinden arındırılmış Sanayi Üretim Endeksi yıllık bazda %2,8 oranında yükselmiştir. 2017 yılı Mart ayında bir önceki yılın aynı ayına göre, madencilik ve taşocakçılığı sektörü %3,8 oranında azalırken; imalat sanayi sektörü %2,5 oranında ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü %7,7 oranında artmıştır.

Ana sanayi gruplarından 2017 yılı Mart ayında mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış Sanayi Üretim Endeksi'nde, bir önceki aya göre en yüksek artış; %6,4 ile dayanıklı tüketim malında gerçekleşmiştir. İmalat sanayinin alt sektörlerine baktığımızda; aynı dönemde en fazla artış ise, %23,5 ile deri ile ilgili ürünlerin imalatında gerçekleşmiştir. Bu artışı, %9,1 ile elektrikli teçhizat imalatı ve %5 ile kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı izlemiştir. En fazla azalış; %9,9 ile temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatında gerçekleşmiştir. Bu azalışı, %5,7 ile tütün ürünleri imalatı ve %4 ile diğer ulaşım araçlarının imalatı izlemiştir.

KAPASİTE KULLANIM ORANI

2017 yılı Nisan ayında Kapasite Kullanımı bir önceki aya göre 1,7 puan artarak %78,4 oranında gerçekleşerek son dört ayın ardından tekrar yükselişe geçmiştir.

Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı %87,4, kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı %84,5, diğer ulaşım araçlarının imalatı %83,5 ve kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı %83,1 ile 2017 yılı Nisan ayını en yüksek kapasite ile kapatan sektörlerdir.

HANEHALKI İŞGÜCÜ İSTATİSTİKLERİ

Mevsim etkilerinden arındırılmamış temel işgücü göstergeleri

Şubat 2016-2017	Toplam	
	2016	2017
15 yaş ve daha yukarı yaşta kişiler		
Nüfus (Bin kişi)	58.433	59.567
İşgücü (Bin kişi)	29.680	30.855
İstihdam (Bin kişi)	26.456	26.956
Tarım	4.876	5.036
Tarım dışı	21.580	21.920
İşsiz (Bin kişi)	3.224	3.900
İş gücüne dahil olmayanlar (Bin kişi)	28.753	28.712
İşgücüne katılma oranı (%)	50,8	51,8
İstihdam oranı (%)	45,3	45,3
İşsizlik oranı (%)	10,9	12,6
Tarım dışı işsizlik oranı (%)	12,7	14,8
15-64 yaş grubu		
İşgücüne katılma oranı (%)	55,6	56,8
İstihdam oranı (%)	49,4	49,5
İşsizlik oranı (%)	11,1	12,9
Tarım dışı işsizlik oranı (%)	12,8	14,9
Genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı (%)	18,6	23,3
Ne Eğitimde ne istihdamda olanların oranı*	23,1	23,9

Türkiye genelinde 15 ve yukarı yaşta kişilerde 2017 yılı Şubat ayında işsizlik oranı geçen yılın aynı ayına göre 1,7 puan artışla %12,6 oranında gerçekleşmiştir. İşsizlik oranı; erkeklerde %11,7 kadınlarda %14,8 oranında kaydedilmiştir. Tarım dışı işsizlik oranı %14,8, işsiz sayısı 3 milyon 900 bin kişidir. Genç nüfusta işsizlik oranı %23,3 seviyesinde gerçekleşmiştir. Yani her 4 gençten biri işsizdir.

2017 yılı Şubat ayında istihdam edilenlerin %18,7'si tarım, %19,5'i sanayi, %6,7'si inşaat ve %55,2'si hizmetler sektöründedir.

İSTİHDAMIN GELİŞİMİ (Bin kişi, 15+ yaş)

Şubat 2017	SANAYİ	TARIM	İNŞAAT	HİZMETLER	TOPLAM
Erkek	3.968	2.881	1.712	10.100	18.662
Kadın	1.283	2.155	82	4.774	8.294
Toplam	5.251	5.036	1.794	14.874	26.956

ÖDEMELER DENGESİ

(Milyon Dolar)	Mart		12 Aylık Kümülatif 2017
	2016	2017	
CARI İŞLEMLER HESABI	-3.723	-3.057	-33.023
SERMAYE HESABI	0	0	-8
FİNANS HESABI	-2.634	-4.204	-26.637
Doğrudan Yatırımlar (net)	-923	-1.158	-9.128
Portföy Yatırımlar (net)	-2.730	-1.938	-7.912
Diğer Yatırımlar (net)	-479	1.409	-4.307
Rezerv Varlıklar (net)	1.498	-2.517	-5.290
Net Hata ve Noksan	1.089	-1.147	6.394

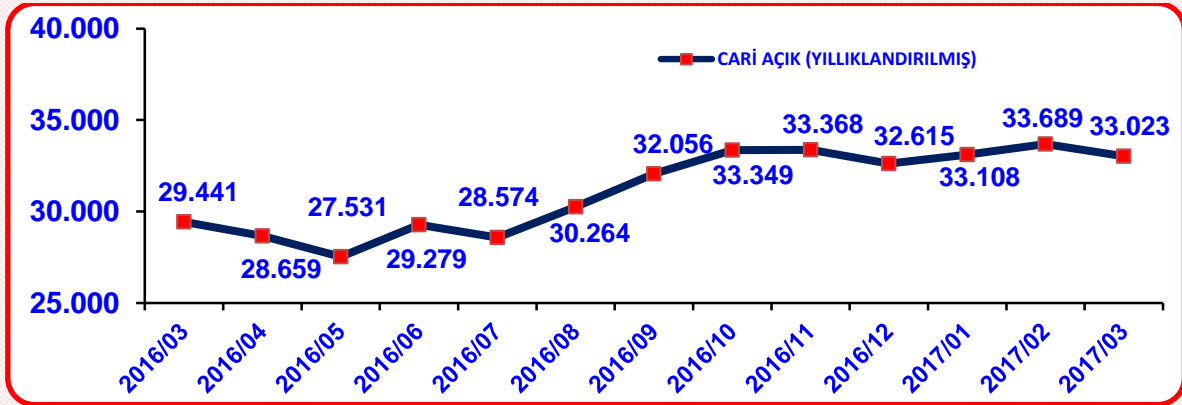
Kaynak: TCMB

Cari işlemler açığı 2017 yılı Mart ayında geçen yılın aynı ayına göre %17,9 azalarak 3,1 milyar Dolar ile piyasa beklentileri doğrultusunda gerçekleşmiştir. İhracatın ithalata oranla daha hızlı bir artış göstermesi dış ticaret açığının daralmasına sebep olurken; bu durum cari açık üzerinde azaltıcı yönde etki yaratmıştır. 2017 yılı Mart ayında turizm gelirlerinin geçen yıla oranla düşüş göstermesi ile birlikte turizm giderlerinin de azalması net turizm gelirlerini arttırıcı yönde etkilemiştir. Bu bağlamda net turizm gelirleri cari açık üzerinde azaltıcı yönde baskılamıştır. 2017 yılı ilk çeyrekte yaşanan siyasi ve ekonomik gelişmeler gelen turistlerin ülke bakımından değişkenlik göstermesine sebep olmuştur. Rusya'dan gelen turist sayısında artış gözlenirken, Amerika ve Avrupa'dan gelen turist sayısında azalış yaşanmıştır. Cari açık, 2017 yılı Ocak-Mart döneminde geçen yılın aynı dönemine göre, %5,2 oranında artarak 8,3 milyar dolar seviyesine ulaşmıştır. 12 aylık kümülatifte ise, 33 milyar Dolar seviyesine gerilemiştir.

2017 yılı Mart ayında doğrudan yatırımlarda 1,1 milyar Dolar, portföy yatırımlarda 1,9 milyar Dolar sermaye girişi yaşanırken, diğer yatırımlarda 1,4 milyar Dolarlık sermaye çıkışı gerçekleşerek cari açığın finansmanına etkili olmuştur.

Cari açığın finansmanında etkili olan rezerv varlıklarda 2017 yılı Mart ayında 2,5 milyar Dolarlık sert bir düşüş yaşanmıştır. Net hata ve noksan kaleminde 1,1 milyar Dolar ile sermaye çıkışı devam etmiştir. 2017 yılı Ocak-Mart döneminde rezervlerde 4 milyar Dolar, net hata noksan kaleminde 2,2 milyar Dolarlık sermaye çıkışı kaydedilmiştir.

Enerji fiyatlarındaki artışın cari açığı yukarı yönlü baskılayacağı beklenirken, petrol fiyatlarındaki gerilemenin bu etkiyi sınırlandıracağı tahmin edilmektedir. Turizm gelirlerindeki iyileşmede sadece Rusya kaynaklı toparlanmanın yetersiz kalacağı sektörde devlet desteklerinin arttırılmasının yararlı olacağı belirtilmektedir. Dış ticaret açığında beklenen genişlemeyle önümüzdeki dönemlerde cari açık üzerinde olumsuz yönde baskı oluşturacağı beklenmektedir.

GÜVEN ENDEKSLERİ

Aylar	Reel Kesim Güven Endeksi	Tüketici Güven Endeksi	Ekonomi Güven Endeksi
2016			
Nisan	110,1	68,5	91,0
Mayıs	109,8	68,8	94,1
Haziran	106,8	69,4	94,8
Temmuz	108,0	67,0	98,9
Ağustos	103,6	74,4	92,3
Eylül	106,5	74,3	97,0
Ekim	101,7	74,0	94,4
Kasım	103,7	68,9	95,1
Aralık	98,4	63,4	89,2
2017			
Ocak	97,0	66,9	85,7
Şubat	105,3	65,7	91,5
Mart	108,1	67,8	96,1
Nisan	111,2	71,3	99,5

*2004-2011 dönemi için modele dayalı yaklaşımla geriye çekme yöntemi uygulanmış olan yeni seri

Reel Kesim Güven Endeksi; 2017 yılı Nisan ayında, 2,3 puan artarak 111,2 seviyesinde yükseliş eğilimini sürdürmüştür. Bu duruma hükümetin reel sektöre yönelik atmış olduğu adımların etkisini görmekteyiz.

Tüketici Güven Endeksi, 2017 yılı Nisan ayında bir önceki aya göre %5,1 oranında artarak 71,3 seviyesine yükselmiştir.

Ekonomi Güven Endeksi 2017 yılı Nisan ayında bir önceki aya göre %3,6 oranında artarak 99,5 seviyesine ulaşmıştır. Endekste bu artış perakende ticaret ve hizmetler sektörlerinden kaynaklanmıştır.

BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ

2016 yılı Ocak-Nisan döneminde 5,4 milyar TL fazla veren bütçe, 2017 yılı Ocak-Nisan döneminde 17,9 milyar TL açık vermiştir. Aynı dönemde bütçe gelirleri %9 oranında artarak 197,8 milyar TL, bütçe giderleri ise, %22,5 oranında artarak 215,7 milyar TL olarak kaydedilmiştir.

2017 yılı Ocak-Nisan döneminde vergi gelirleri; bir önceki yılın aynı ayına göre %12,6 oranında artarak 158,7 milyar TL seviyesine ulaşmıştır. Faiz hariç giderler %23,4 oranında artarak 193,6 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. 2016 yılı Ocak-Nisan döneminde 24,6 milyar TL faiz dışı fazla verilmişken, bu yılın aynı ayında 4,2 milyar TL faiz dışı fazla verilmiştir.

Milyon TL	OCAK-NİSAN		Değişim Oranı (%)
	2016	2017	
Bütçe Giderleri	176.016	215.657	22,5
Faiz Hariç Giderler	156.867	193.607	23,4
Faiz Giderleri	19.149	22.050	15,1
Bütçe Gelirleri	181.420	197.777	9,0
Vergi Gelirleri	140.989	158.699	12,6
Bütçe Dengesi	5.404	-17.880	-430,9
Faiz Dışı Denge	24.553	4.170	-83,0

DIŞ TİCARET

Milyon ABD \$		İhracat (FOB)		İthalat (CIF)		Ara (Hammadde) Malları İthalatı		Dış Ticaret Dengesi		İhracatın İthalatı
Aylar	Yıl	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	Karşılama Oranı (%)
Ocak-Mart	2016	34.672		46.796		31.825		-12.125		74,1
	2017	37.869	9,2	50.394	7,7	37.648	18,3	-12.526	3,3	75,1
Mart	2016	12.759		17.766		11.606		-5.007		71,8
	2017	14.496	13,6	18.988	6,9	14.165	22,0	-4.492	-10,3	76,3

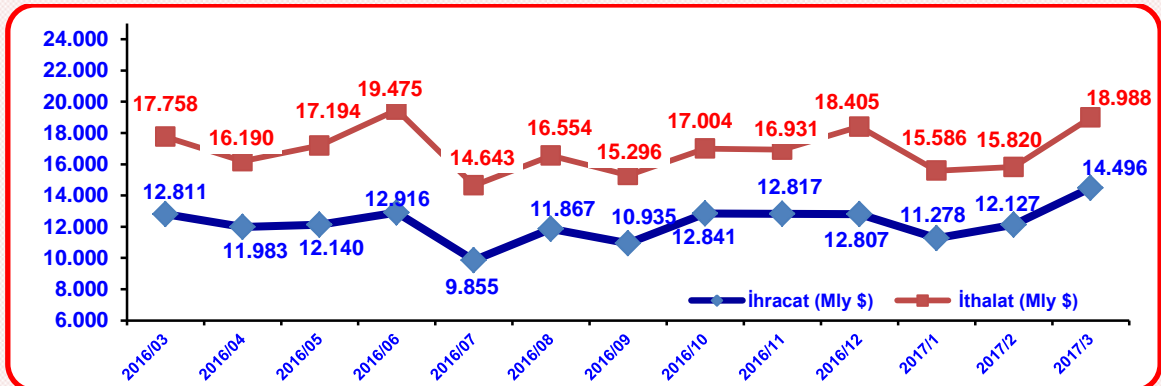
2017 yılı Mart ayında ihracat, 2016 yılı Mart ayına göre %13,6 oranında artarak 14,4 milyar Dolar, ithalat da %6,9 oranında artarak 18,9 milyar Dolar olarak gerçekleşmiştir. Dış ticaret açığı 2017 yılı Mart ayında %10,3 oranında azalarak 4,4 milyar Dolara gerilerken; 2017 yılı Ocak-Mart döneminde ise, geçen yılın aynı dönemine göre %3,3 oranında artarak 12,5 milyar Dolara yükselmiştir. 2017 yılı Ocak-Mart döneminde ihracat, 2016 yılı aynı dönemine göre, %9,2 oranında artarak 37,8 milyar Dolar, ithalat da %7,7 oranında artarak 50,3 milyar Dolar seviyesine ulaşmıştır.

2016 yılı Mart ayında %49,1 olan Avrupa Birliği'nin (AB) ihracattaki payı, 2017 yılı Mart ayında %46,7 olmuş; 2017 yılı Mart ayında, 2016 yılının aynı ayına göre, AB'ye yapılan ihracat %8,1 oranında artarak 6,7 milyar Dolar kaydedilmiştir.

2017 yılı Mart ayında fasıllar düzeyinde en büyük ihracat kalemi, "Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı" (2.295 milyon \$) olurken; bu fasılı "kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları" (1.181 milyon \$); "kıymetli ve yarı kıymetli taşlar, kıymetli metaller, inciler, taklit mücevherci eşyası, metal paralar" (1.178 milyon \$); "demir ve çelik" (867 milyon \$) ve "örme giyim eşyası ve aksesuarları" (780 milyon \$) izlemiştir. "Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler, bitümenli maddeler, mineral mumlar" (2.914 milyon \$); "Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları" (2.278 milyon \$); "elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı" (1.535 milyon \$); "kıymetli ve yarı kıymetli taşlar, kıymetli metaller, inciler, taklit mücevherci eşyası, metal paralar" (1.468 milyon) ve "demir ve çelik" (1.320 milyon \$); ile en yüksek ithalat yapılan fasıllar olmuştur.

2017 yılı Mart ayında İzmir'in ihracatı 2016 yılının aynı ayına göre, %9,16 oranında artarak 795 milyon Dolar, ithalatı da %3,44 oranında azalarak 800 milyon Dolar olarak gerçekleşmiştir.

2017 yılı Mart ayında Ege Bölgesi'nin ihracatı 2016 yılının aynı ayına göre, %10,91 oranında artarak 1,37 milyar Dolar, ithalatı da %1,33 oranında artarak 1,32 milyar Dolar olarak kaydedilmiştir.

TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER TABLOSU-TÜRKİYE

BÜYÜME	2012	2013	2014	2015	2016	2016/IV
GSYH (Cari Fiyatlarla) (Milyon TL)	785.721	821.937	800.107	719.620	2.590.517	734.393
Büyüme Oranı (Zincirlenmiş Hacim End. göre) (%)	4,79	8,49	5,17	6,06	2,9	3,5
İmalat Sanayi (Zincirlenmiş Hacim End.) (%)	2,26	9,31	6,10	5,86	3,9	4,4
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM	2012	2013	2014	2015	2016	Şub.17
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Bin Kişi)	24.821	25.524	25.933	26.621	27.205	26.956
İstihdam Oranı (%)	43,6	44,0	45,5	46,0	46,3	45,3
İşsiz Sayısı (Bin Kişi)	2.518	2.747	2.853	3.057	3.330	3.900
İşsizlik Oranı (%)	9,2	9,7	9,9	10,3	10,9	12,6
Tarım Dışı İşsizlik Oranı (%)	11,5	12,0	12,0	12,4	13,0	14,9
ENFLASYON (%)	2012	2013	2014	2015	2016	Nis.17
Yİ-ÜFE (yıllık)	2,45	6,97	6,36	5,71	9,94	16,37
YD-ÜFE (yıllık)	-1,13	16,15	2,63	10,9	17,73	26,38
TÜFE (yıllık)	6,16	7,4	8,17	8,81	8,53	11,87
DIŞ TİCARET (Milyon \$)	2012	2013	2014	2015	2016	Oca.-Mar.17
İhracat	152.462	151.803	157.643	143.883	142.606	37.869
İthalat	236.545	251.661	242.184	207.199	198.602	50.394
Dış Ticaret Dengesi	-84.083	-99.858	-84.540	-63.317	-55.996	-12.526
Cari İşlemler Dengesi	-48.497	-64.940	-45.846	-32.105	-32.605	-8.296
TEŞVİKLİ YATIRIMLAR	2012	2013	2014	2015	2016	Oca.-Mar. 17
Teşvikli Yatırımlar (Milyon TL)	61.792	95.071	64.765	99.338	97.598	23.026
Teşvikli Yatırımlar (Belge Adedi)	4.007	4.649	3.940	4.544	5.146	1.680
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER (Adet)	2012	2013	2014	2015	2016	Oca.-Mar.17
Kurulan Şirket Sayıları	107.219	108.930	126.635	114.691	106.452	31.819
Kapanan Şirket Sayıları	47.978	37.273	39.051	32.762	31.938	9.575
ULUSLARARASI DOĞRUDAN YATIRIMLAR	2012	2013	2014	2015	2016	Oca.17
Şirket Sayısı (Adet)	4.253	3.778	4.703	5.601	5.585	433
Yatırım Tutarı (Milyon \$)	13.628	12.896	12.828	17.550	12.273	602
DÖVİZ POZİSYON AÇIĞI (Milyar \$)	2012	2013	2014	2015	2016	Şub.17
Reel Kesimin Döviz Pozisyon Açığı	-136	-171	-180	-178	-202,8	-199,7
BORÇLANMA (Milyar \$)	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Dış Borç Stoku	304	339	389	402	398	404
Kamu	94	104	116	118	113	119
Özel	200	228	268	282	284	284
KREDİLER (Milyar \$)	2012	2013	2014	2015	2016	Mar.17
Özel Sektörün Yurtdışından Sağladığı Kredi Borcu	170,7	197,9	212,2	214,7	217,1	219,0
SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ (Yıllık Ortalama % Değ.) Takv. Etk. Arındırılmış	2012	2013	2014	2015	2016	Mar.17
Toplam Sanayi	2,5	3,4	3,5	3,1	1,8	2,8
İmalat Sanayi	2,2	4,4	3,1	3,6	1,4	2,5
KAPASİTE KULLANIMI (%)	2012	2013	2014	2015	2016	Nis.17
Kapasite Kullanım Oranı	74,2	74,6	74,4	74,7	75,6	78,4
GÜVEN ENDEKSLERİ	2012	2013	2014	2015	2016	Nis.17
Reel Kesim Güven Endeksi	106,3	108,1	107,1	103,9	105,2	111,2
Tüketici Güven Endeksi	75,8	76	72,5	66,3	69,5	71,3
Ekonomi Güven Endeksi	104,2	107,9	94,1	88,6	93,8	99,5
SANAYİ CİRO ENDEKSİ	2012	2013	2014	2015	2016	Mar.17
Sanayi Ciro Endeksi (Arındırılmamış)	140,1	153,1	172,7	187,2	200,4	260,9
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ (Milyon TL)	2012	2013	2014	2015	2016	Oca.-Nis.17
Bütçe Dengesi	-28.791	-18.449	-22.666	-22.606	-29.258	-17.880
PROTESTOLU SENET	2012	2013	2014	2015	2016	Oca.-Mar.17
Protesto Edilen Senet Sayısı (Bin Adet)	1.075	1.092	1.004	1.000	1.017	237
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	6.949	7.494	8.221	10.081	12.288	3.097
KARŞILIKSIZ ÇEK	2012	2013	2014	2015	2016	Oca.-Mar.17
Karşılıksız işlemi yapılan Çek Adedi (Bin Adet)	943	748	674	776	778	148
Karşılıksız işlemi yapıldıktan sonra ödenen Çek Adedi (Bin Adet)	406	298	234	218	183	23
BORSA VE DÖVİZ	2012	2013	2014	2015	2016	May.17
BIST 100 Endeksi	64.982	77.314	76.306	79.901	77.587	96.400
Euro/\$	1,29	1,33	1,33	1,11	1,11	1,97

TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER TABLOSU-İZMİR

NÜFUS-GÖÇ	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Nüfus (Bin)	3.451	3.525	3.606	3.624	3.662	4.061	4.113	4.168	4.223	-
Nüfusun TR Nüfusu İçindeki Payı (%)	4,8	4,9	4,9	4,8	4,8	5,3	5,3	5,3	5,3	-
Nüfus Artış Hızı (‰)	15,0	18,9	20,6	4,1	10,1	13,8	12,7	13,4	13,1	-
TR Nüfus Artış Hızı (‰)	13,1	14,5	15,9	13,5	12,0	13,7	13,3	13,4	13,5	-
Net Göç Hızı (‰)	7,20	6,97	2,91	2,26	2,46	3,45	5,6	5,0	5,6	-
İSO 500 BÜYÜK İÇİNDEKİ ÜYE SAYISI	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
	48	52	56	55	58	59	59	60	-	-
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Bin Kişi)	1.171	1.170	1.303	1.410	1.424	1.514	1.504	1.483	1.566	-
Sanayi İstihdamının Payı (%)	31,5	28,0	30,4	30,7	31,6	31,8	31,7	32,0	47,6	-
Kadın İstihdamı (Bin Kişi)	314	346	397	422	432	490	466	470	513	-
Kadın İstihdamının Oranı (%)	26,8	29,6	30,5	29,9	30,3	32,4	31,0	28,3	30,7	-
İşsiz Sayısı (Bin Kişi)	156	227	231	243	247	276	243	262	254	-
İşsizlik Oranı (%)	11,8	16,2	15,1	14,7	14,8	15,4	13,9	15,0	14,0	-
Tarım Dışı İşsizlik Oranı (%)	12,4	17,2	16,4	16,2	15,9	17,0	15,0	16,1	15,2	-
ENFLASYON (%)	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017/4
TÜFE (yıllık)	5,84	8,91	7,25	10,15	6,03	7,94	8,54	9,83	8,93	12,8
DIŞ TİCARET (Milyon \$)	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017/3
İhracat	7.823	6.119	6.682	8.072	8.659	9.484	9.624	8.308	8.370	2.171
İthalat	8.313	6.268	8.419	10.621	10.577	10.367	9.950	8.846	8.809	2.250
Dış Ticaret Dengesi	-490	-149	-1.737	-2.550	-1.918	-883	-326	-538	-439	-84
İhracatçı Firma Sayısı (Adet)	3.917	3.694	3.920	4.107	4.269	4.438	4.226	4.529	4.600	3.011
İhracatın TR İhracatı İçindeki Payı (%)	5,9	6,0	5,9	6,0	5,7	6,1	6,1	5,8	5,9	5,7
KAPASİTE KULLANIMI (%)	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017/1
Kapasite Kullanım Oranı	57	51	62,25	70	63	60	55	64	63	62
PROTESTOLU SENETLER	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017/4
Protesto Edilen Senet Sayısı (Adet)	74.760	77.761	55.098	31.131	38.952	43.347	43.406	44.232	47.497	15.033
Protesto Edilen Senetlerin TR İçindeki Payı (%)	4,7	4,9	4,5	3,4	3,6	4,0	4,3	4,4	4,7	4,9
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	391	459	319	245	367	463	510	571	775	236
TEŞVİKLİ YATIRIMLAR	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017/3
Belge Adedi	136	105	167	188	209	215	186	208	230	77
Yatırım (Milyon TL)	1.011	651	1.890	2.443	9.042	1.655	4.016	3.145	1.810	2.686
Teşvikli Sabit Yatırımların TR İçindeki Payı (%)	4,04	2,39	3,01	4,55	15,66	1,76	6,5	3,1	1,9	11,7
Bölgesel Yatırımların TR İçindeki Payı (%)	-	4,0	1,9	3,2	2,8	2,2	5,2	4,9	1,9	16,2
ENERJİ TÜKETİMİ	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017/4
Doğalgaz Tük. (Milyon stdm ³)	2.342	1.957	2.342	2.736	2.704	2.739	2.327	3.214	4.299	1.504
MALİ / FİNANS	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017/4
Bütçe Gelir/Gider	4,17	3,59	3,99	4,05	4,34	4,36	4,20	4,28	4,2	4,4
Vergi Gelirlerinin TR İçindeki Payı (%)	10,54	10,20	10,77	10,86	11,77	11,14	10,54	11,1	11,4	11,6
Mevduatın Krediyeye Dönüşüm Oranı (%)*	74,6	72,4	87,9	102,5	110,2	123,9	122,2	120,6	111,5	117,8
Toplam Mevduatların TR İçindeki Oranı (%)*	6,2	6,2	5,9	5,8	5,7	5,5	5,2	5,6	5,7	5,7
Toplam Kredilerin TR İçindeki Oranı (%)*	6,4	6,0	5,9	6,1	5,9	6,0	5,2	5,2	4,9	5,0
KAMU YATIRIM TAHSİS PAYI (%)	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
	2,12	1,80	1,35	1,67	1,59	2,29	2,62	2,63	2,30	-
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017/4
Kurulan Şirket Sayısı	3.094	2.710	3.253	3.277	2.112	2.928	3.414	4.027	3.962	1.498
Kurulan Şirketlerin TR İçindeki Payı (%)	6,4	6,3	6,5	6,1	5,7	6,0	5,9	6,0	6,2	6,2
Kapanan Şirket Sayısı	805	803	860	943	1.094	1.095	991	740	644	219
Kapanan Şirketlerin TR İçindeki Payı (%)	7,7	7,7	7,5	7,2	7,7	7,0	7,1	6,1	5,8	5,4
YABANCI SERMAYELİ FİRMALAR	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017/3
Yabancı Sermayeli Firma Sayısı	1.256	1.391	1.540	1.682	1.800	1.944	2.100	2.239	2.422	2.446
Yabancı Serm. Firmaların TR İçindeki Payı (%)	6,0	5,9	6,0	5,7	5,5	5,3	5,1	4,8	4,6	4,5
MARKA-PATENT SAYISI	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017/4
Marka Tescil Sayısı (Adet)**	1.983	2.302	1.931	2.146	3.234	4.096	4.366	4.323	5.928	2.272
Marka Tescil Sayısının TR İçindeki Payı (%)	5,6	5,6	6,0	6,0	6,2	6,0	6,0	6,2	7,1	6,5
Patent Tescil Sayısı (Adet)**	25	21	34	31	42	59	55	86	96	100
Patent Tescil Sayısının TR İçindeki Payı (%)	7,4	4,6	5,3	3,7	4,1	4,7	4,2	5,0	5,4	6,2
TURİZM	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017/3
Yabancı Turist Sayısı (Bin Kişi)	1.034	1.057	1.156	1.370	1.368	1.407	1.294	1.201	672	57
Yabancı Turist Sayısının TR İçindeki Payı (%)	3,9	3,9	4,1	4,4	4,4	4,2	3,6	3,3	2,5	1,5
TARIMSAL ÜRETİM	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Bitkisel Üretim Değeri (Milyon TL)	2.769	2.675	3.375	3.648	4.100	3.652	5.024	5.940	-	-
Bitkisel Üretim TR İçindeki Payı (%)	1,2	3,9	4,2	4,1	4,7	3,9	5,1	5,0	-	-
İŞ KAZALARI	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017/3
İş Kazasında Ölenlerin TR İçindeki Payı (%)	6,0	4,6	5,4	7,5	5,6	6,0	2,6	5,1	3,7	1,4
MOTORLU KARA TAŞITLARI	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017/3
Motorlu Kara Taşıtlarının TR İçindeki Payı (%)	4,9	6,5	6,4	6,3	6,2	6,1	6,1	6,0	6,0	6,0

*Çeyreklik açıklanmakta olup, 1. çeyrek verileridir. **Tescil değil, başvuru verileridir

ÜLKE İNCELEMELERİ XVII: ÜRDÜN HAŞİMİ KRALLIĞI

Ekonomik Yapı

Çatışmalardan uzak yapısıyla Ortadoğu'nun kurtarılmış bölgelerinden biri olarak görülen Ürdün, önemli bir jeopolitik konuma sahiptir. Bu özelliği ve ülkeler arası geçiş niteliği itibarıyla, Ortadoğu'ya yatırım yapmak isteyenlerin gözdesi konumundadır.

GSYİH büyüklüğü sıralamasında 90. sırada yer alan Ürdün ekonomisi, büyük ölçüde hizmet sektörüne ve turizme dayanmaktadır. 1980'li yılların sonunda ortaya çıkan mali krizlerin ardından, makroekonomik istikrarın yeniden sağlanması amacıyla IMF ile detaylı bir ekonomik revizyon süreci başlatılmıştır. Özellikle liberalleşme ve finansal serbestleşme politikalarına ağırlık verilmiş, özel sektörü teşvik edici kolaylıklar sağlanmıştır. Rekabet gücünü artıran bu politikalar sayesinde bilgi teknolojileri, medikal, inşaat, turizm ve madencilik sektörlerinde yabancı yatırımcıların payı artmıştır.

Artan rekabet gücü ile birlikte, nitelikli istihdamın ve altyapı hizmetlerinin geliştirilmesine önem verilmesi doğrultusunda yabancı yatırımlar daha çok yaygınlaşmıştır. Ülkenin 2000 yılında Dünya Ticaret Örgütü'ne üye olması, ayrıca ABD ve AB ile ticaret anlaşmaları imzalaması, küresel ekonomiyle bütünleşmeyi sağlamıştır.

Ülkede potaş ve fosfat işlenmesine yönelik madencilik faaliyetleri mevcuttur. Petrol ve doğalgaz rezervleri ile diğer doğal kaynakların nispeten sınırlı olması, dış yardımları ve yabancı yatırımları daha da önemli kılmıştır.

Ülkenin küresel ticarete entegre olması ile birlikte sanayinin gelişimine de önem verilmiştir. Amman kenti ekonominin merkezi durumundadır. Sanayi ise özellikle Irbid ve Zarqa kentlerinde gelişmiş düzeydedir. Uygulanan politikalar sonucunda, ekonomide istikrar büyük ölçüde sağlanmıştır.

2007'de ekonomik gelişimin teşvik edilmesi ve ülke geneline yayılması amacıyla özel ekonomik bölgeler ve nitelikli sanayi bölgeleri kurulmuştur. İmalatçılar bu sayede dış piyasaya üretim yapma ve ihracat ürünlerini çeşitlendirme imkanı bulmuşlardır. Yatırımları teşvik etmek ve sistematik biçimde yaygınlaştırmak amacıyla 2004'de kurulan Ürdün Yatırım Bürosu yatırım projelerinin başlatılması ve yönetilmesi konusunda yetkili kuruluştur.

Arazi, inşaat ve kira maliyetlerinin ucuzluğu, yatırımlar açısından dikkat çekici avantajlardır. Teşviklerde vergi muafiyetleri, serbest para transferi, ithalat ve yabancı işçi getirme kolaylığı ön plana çıkmaktadır. Yatırımlarda hedef sektörler ise sanayi, tarım, otel işletmeciliği, hastane, tren yolu ve gemi taşımacılığı, sergi ve toplantı merkezleri, su, hava gazı, petrol boru dağıtım hattı, eğlence ve sosyal merkezler olarak belirlenmiştir.

Türkiye – Ürdün İlişkileri

İki ülke arasındaki ilişkilerin temeli, 1947'de imzalanan "Dostluk Anlaşması" na dayanmaktadır. Karşılıklı ilişkilerin geliştirilmesi için imzalanan 40'ın üzerindeki anlaşma ile ikili ilişkilerin hukuki altyapısı tesis edilmiştir. Bölgesel ve ortak çıkarları ilgilendiren konular hakkında fikir birliği olması, iki ülke arasındaki ilişkilerin samimi bir çerçevede sürdürülmesini sağlamıştır.

Ticari ilişkilerin geliştirilmesi amacıyla iki ülke arasında imzalanan serbest ticaret anlaşması 2011'den beri yürürlüktedir. Anlaşmayla, taraflar arasındaki ekonomik, teknik ve sanayi alanındaki işbirliğinin artırılması ve güçlendirilmesi, mal ticaretindeki kısıtlamaların kaldırılması, uygun rekabet koşullarının yaratılması ve karşılıklı yatırımların teşvik edilmesi hedeflenmiştir.

İki ülke arasındaki başlıca ihracat ürünleri petrol yağları, römorkörler, giyim eşyası, soğutucular, makine ve aksamaları, otomobil; başlıca ithalat ürünleri ise giyim eşyaları, kimyasal gübreler, kalsiyum fosfat, domates ve hayvancılık ürünleri şeklindedir.

Ürdün'deki Türk yatırımları 1 milyar Dolar'a ulaşsa da, 4 milyar Dolar'lık yatırım potansiyelinin varlığı Türk yatırımlarının hala atıl potansiyel taşıdığını göstermektedir.

Su ve alt yapı projeleri ile enerji, ulaşım, gıda, tekstil, inşaat ve imalat sanayi sektörleri, Türk yatırımcılar için pek çok fırsat barındırmaktadır. Ayrıca, Ürdün Ankara Büyükelçisi tarafından Ürdün'de Lut Gölü ile Kızıldeniz'i birleştirecek projede Türk firmalarının da yer alması gerektiğinin vurgulanması, dikkat çekicidir.

ÜRDÜN ÜLKE PROFİLİ (2016)

Nüfus (Milyon Kişi)	6,9
Nüfus Artış Hızı (%)	2,4
GSYİH (Milyar Dolar)	38,7
GSYİH (%)	2,4
Kişi Başı GSİYH (Dolar)	5.554
Enflasyon Oranı (%)	0,8
İşsizlik Oranı (%)	13,2
İhracat (Milyar Dolar)	7,5
İhracatta İlk 5 Ülke	ABD, S. Arabistan, Irak, Hindistan, BAE
Temel İhracat Ürünleri	Giyim eşyaları, Eczacılık ürünleri, Gübre, Değerli mineraller, Sebze ve bitki
İthalat (Milyar Dolar)	19,3
İthalatta İlk 5 Ülke	Çin, S. Arabistan, ABD, Almanya, BAE
Temel İthalat Ürünleri	Yakıtlar ve yağlar, motorlu araçlar, Makine ve aksamları, Elektrikli makineler
Cari Denge (% GSYİH)	-9,4
İmalat Sanayi (% GSYİH)	18
Tarım (%GSYİH)	4,2
Hizmetler (%GSYİH)	66,2
Sanayi (% GSYİH)	29,6

Kaynak: IMF, Dünya Bankası

ÜRDÜN KÜRESEL DIŞ TİCARET PROFİLİ (2016)

İHRACAT ÜRÜNLERİ	(Milyar \$)	İTHALAT ÜRÜNLERİ	(Milyar \$)
Giyim ve giyim eşyaları	1,4	Mineral yakıtlar ve yağlar	2,7
Eczacılık ürünleri	0,7	Motorlu araçlar	1,9
Gübre	0,6	Makine ve aksamları	1,4
Tuz ve değerli mineraller	0,5	Elektrikli makineler ve ekipmanları	1,2
Yenebilir sebze ve bitkiler	0,4	Tahıl	0,9
Havacılık sanayi ürünleri ve aksamları	0,4	Değerli maden ve taşlar	0,7
Elektrikli makineler ve ekipmanları	0,3	Eczacılık ürünleri	0,6
İnorganik kimyasallar ve kıymetli metaller	0,3	Demir ve çelik	0,6
Plastik ve plastik ürünleri	0,2	Örme ve kroşe giyim eşyaları	0,5
Makine ve aksamları	0,2	Et ve et ürünleri	0,4

Kaynak: Trademap (İlk 10 ürünü yansıtmaktadır.)

TÜRKİYE - ÜRDÜN TİCARET PROFİLİ (2016)

Fasıl adı	Türkiye İhracat (Milyon \$)	Fasıl adı	Türkiye İthalat (Milyon \$)
Giyim eşyası (kürk hariç)	95,6	Ana kimyasal maddeler	91,6
Tekstil iplikçiliği ve dokumacılığı	40,6	Demir-çelik dışındaki ana metal sanayi	2,6
Başka yerde sınıflandırılmamış ev aletleri	36,0	Diğer tekstil ürünleri	1,3
Diğer kimyasal ürünler	33,3	Özel amaçlı makineler	1,2
Diğer gıda maddeleri	32,2	Diğer metal eşyalar	0,8

Kaynak: TÜİK